

PROJEKT & KULTUR

nr. 160 ---- november 2024

issn. 0901-8824

Emmaus bokrea
6-13.4.2024
Emmauksen kirja-ale

10 böcker för
2€!

10 kirjaa
2€!

På lördag 6.4 får du fynda i vår
bokkällare!
Lauantaina 6.4 voit tehdä löytöjä
myös kirjakellarissa!

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 42 17 09 97. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 160!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
 Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9070, kontonr. 2071578634.

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 161** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i foråret 2024.

Dette blad er trykt på Godsbanen i Aarhus i 35 eks. Redaktionen opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

- 3: Marked --- pakke til Pag-la-Yiri,
Burkina Faso --- mediemarkeringer
--- briller til Syn for Sagen.

- 4 – 5: **Lidt nyt fra Fair Trade Bazaren – det 31. år**
- af Anna Marie Jørgensen.

- 6 – 7: **Sporbarhed: Et strategisk aktiv for Emmaus-initiativer?**
- af Emmaus Europa
- oversat af Naja Egede Kristensen.

- 8 – 9: **Libanon, Israel og Palæstina: dødsfald og forbrydelser hober sig op i ruinerne af international lov**
- af Emmaus International
- oversat af Gitte Vejlgård.

- 10: **Er deltagelsesgarantiordning et redskab til gode fødevarer-systemer?**
- af Autre Terre
- oversat af Tina Jonstrup Larsen.

- 11: **Pokrovsk, Ukraine**
– foto af Natalia Sanotska.

- 12 – 13: **Emaus Oselya, Lviv, om socialt ansvar og socialt iværksætter**
- af Emaus Oselya
- oversat af Facebook.

- 14: **Værksted for Gode Gerninger**
- af Emaus Oselya
- oversat af Facebook.

- 15: **Tante Anya**
- af Natalia Sanotska
- oversat af Facebook.

- 16: **Skakklub for børn i Emaus Oselya**
- af Emaus Oselya
- oversat af Facebook.

- 17: **Hvad nu, hvis vi kunne få ørkenen til at trække sig tilbage?**
- af Autre Terre
- oversat af Kristian Katholm Olsen.

- 18 – 19: **Cykler til Senegals historie – kort fortalt**
- af Lone Frederiksen.

Billedet på forsiden er taget af Emmaus Westerwik, Finland, og forestiller en plakat for et bogudsalg på loppemarkedet.

Billedet på bagsiden er taget af Emaús Resistencia og forestiller havearbejde i Emmaus-samfundet. Resistencia ligger i Chaco-provinsen i Argentina lige syd for Paraguay.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm ganske ofte. Læs også vores katalog gtu.dk/blandede_u-landhandel_2018.pdf

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter, abonnementer og bidrag siden sidst! Vi er for tiden 115 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Finn Simmelhack

mangeårigt medlem af Genvej til Udvikling, døde den 12. august, 93 år. Sammen med sin afdøde hustru, Birthe Kozeluh, organiserede Finn salgsudstillinger i Nykøbing Falster med GtU's varer. Æret være mindet om Finn!

Julemarked på Møllestien i Aarhus

foregår lørdag den 30. november kl. 10 til 16, og GtU deltager med vores blandede u-landhandel, hvis helbredet tillader. Det gjorde det ikke i 2023. Skulle det gå galt igen, er der altså en lang række andre spændende boder med fine tilbud. Se plakat thumbnail_julemarked_24_FB_WEB.jpg (453×640)

Genvej til Udvikling har opkøbt en del varer fra Cykler til Senegal, som har opløst foreningen.

Her er et enkelt eksempel på en sådan vare i form af et glasmaleri.

Læs artiklen side 18 og 19 - [PK160-18-19.pdf](#)!

Se vores katalog [blandede_u-landhandel_2018.pdf](#)

(foto: Jørgen Olsen)

En enkelt markedsdeltagelse

Den 17. august udstillede Birgitte og Jørgen Olsen et udvalg af vores varer på marked i Aars. Salget var på 66 kr.

På grund af nu overståede helbredsproblemer har vi måttet springe over nogle markedsdeltagelser.

Pakke til Pag-la-Yiri, Burkina Faso

Pr. 24. maj sendte vi en pakke til Emmaus-organisationen Pag-la-Yiri, Burkina Faso, indeholdende især puslespil, men også et par små rygsække og penalhuse mv. - og foret med lidt tøj, alt sammen til gavn og glæde for børn i Pag-la-Yiris arbejdsområde. Pakken blev sendt til Emmaus-Samfundet i Esvres-sur-Indre, Vestfrankrig, som sender containere til Pag-la-Yiri.

Mediemarkeringer

Anmeldelsen **Den lange vej til Fridlev**

[PK159-18-19.pdf](#) (gtu.dk)

fik ekstra liv ved at blive rundsendt til bæredygtighedsudvalget i FN-Forbundet [FN-forbundet \(fnforbundet.dk\)](#)

Briller til Syn for Sagen

Pr. 12. september sendte vi 174 par briller til Syn for Sagen jf. [Syn for Sagen](#).

Hovedparten af brillerne stammer fra Røde Kors, Arden, som vi hermed takker hjerteligt!

Lidt nyt fra Fair Trade Bazaren - det 31. år

- af Anna Marie Jørgensen

I Fair Trade Bazaren er vi glade for og stolte over at være en af de mange Fair Trade butikker i bl.a. Europa, der forhandler nogle af de mange mange fine varer, der produceres og handles efter de 10 principper fastlagt af det verdensomspændende Fair Trade netværk, World Fair Trade Organization (www.wfto.com). Efterhånden har rigtig mange dygtige producenter og grupper af producenter mange steder i det globale Syd haft stor glæde af at tilslutte sig WFTO. Alle viste varer er produceret og handlet efter WFTO's regler.

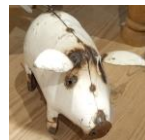

I Bangladesh blev der i årene efter uafhængigheden i 1971 dannet en del små not-for-profit grupper og sammenslutninger af grupper, bl.a. Prokritee (www.prokritee.com), der blev medlem af WFTO i 2015. Fair Trade Bazaren har i tidens løb solgt mange af deres produkter. Årets nyhed er bl.a. små hæklede tøjdyr af bomuld, importeret af www.fair-trade-gruppen.dk, medlem af WFTO.

(fotos: Prokritee)

Huset ved Havet (www.husetvedhavet.com) har jo i efterhånden en del år fra kunsthåndværkere i Zimbabwe importeret meget udtryksfulde fugle og andre dyr af jernskrot, som vi allerede tidligere har fortalt om. Vi har et ret stort udvalg heraf, de er populære og sælger godt. Her er en julegris, en kolibri der suger nektar, en kirkeugle og en hvid and.

(fotos: Anna Marie Jørgensen)

Beklædning af alpaca-uld er lækkert og dejlig varmt. Vi har et rigtig godt udvalg af fint forarbejdede, mønstrede eller ensfarvede huer, vanter, leggings, halstørklæder samt sokker i de gængse voksenstørrelser fra Classic Alpaca i Peru (www.classicalpaca.com), medlem af WFTO, importeret af www.fair-trade-gruppen.dk.

(fotos: Classic Alpaca)

Fair Trade Bazaren har i mange år haft et meget stort udvalg af meget forskellige øreringe og ørestikker, som er meget populære.

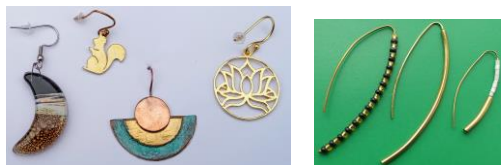
Nogle få eksempler:

Rigtig mange forskelligt formede øreringe i glaskunst fra chilenske glaskunstnere tilknyttet Beas y Tapia, www.beasytapia.cl, medlem af WFTO.

Et lille egern af bronze fra CIAP, www.intercraftsperu.com.

Mange mere kompakte øreringe, f.eks. et af kobber+bronze+blå emalje fra Beas y Tapia.

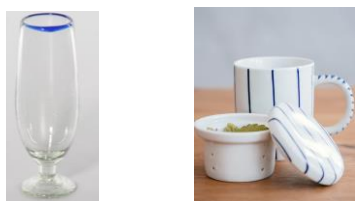
En lille lotusblomst af gul messing fra [www.ashahandicrafts](http://www.ashahandicrafts.com), medlem af WFTO.

(fotos: Anna Marie Jørgensen)

Fra Bawa Hope i Nairobi har vi flere enkle, meget fine øreringe af genbrugsmessing. Importeret af www.el-puente.de.

Glas og porcelæn er næsten altid en god gaveide. Fair Trade Bazaren har et godt udvalg af meget smukke solide glas fra Copavic i Guatemala. Vi har også forskellige krus og tekander, bl.a. nedenstående fine krus, der er lavet i den gamle keramikby Bat Trang i Vietnam, eksporteret af Craft Link (www.craftlink.com.vn), importeret af www.eza.cc, medlem af WFTO.

(fotos: EZA og Anna Marie Jørgensen)

Efter opvask kan man tørre i de fine håndvævede viskestykker fra Burkina Faso, importeret af www.kologhnaba.dk

(foto: Anna Marie Jørgensen)

Fair Trade Bazaren har altid haft mange fine små ting til at gøre stuen hyggelig, f.eks. fine små farvede katte af albisiatræ fra Mitra Bali Fair Trade i Indonesien (www.mitrabali.com), medlem af WFTO, importeret af www.fair-trade-gruppen.dk.

Eller en håndlavet lama af kisii fedtsten fra Undugu Fair Trade Limited i Kenya.

Eller et lys til at hænge i vinduet, af capiz og metal, fra SAFFY i Manila, Filippinerne, medlem af WFTO, importeret af www.el-puente.de

(fotos: Mitra Bali og Anna Marie Jørgensen)

Fair Trade Bazaren har et godt samarbejde med de andre Fair Trade butikker i København, Roskilde, Nakskov og Vejle, bl.a. omkring indkøb af oversøiske varer.

Vi har naturligvis stadig byens største udvalg af kvalitetshængekøjer og -stole, rigtig mange forskellige kurve, samt meget slidstærke dørmåtter. Også vore mange unikke, fine og ikke dyre øreringe er meget populære.

Følg os på vores facebook og instagram sider under navnet Fair Trade Bazaren, hvor vi løbende præsenterer nye varer.

Man kan også tilmelde sig vores månedlige nyhedsbrev ved at sende en mail til bazaren@fairbutik.dk

Fair Trade Bazaren sender gerne varer til hele landet mod betaling af fragt. Send mail til: bazaren@fairbutik.dk eller ring 86 18 51 11.

hos Emmaus Défi i Paris
(foto: Emmaus Europa)

Sporbarhed: et strategisk aktiv for Emmaus-initiativer?

- af Emmaus Europa
- oversat af Naja Egede Kristensen fra
La traçabilité : un atout stratégique pour les
initiatives d'Emmaüs ? - Emmaüs Europe
(emmaus-europe.org)

I stigende grad i Europa sigter politikker på at etablere et udvidet producentansvarssystem for affaldshåndtering og genbrug i forskellige sektorer såsom elektronik, tekstiler og møbler. I praksis betyder det, at producenter af nye produkter bliver økonomisk ansvarlige for håndteringen af udtjente produkter. I denne sammenhæng kan vores Emmaus-grupper deltage og drage fordel af finansiering eller faciliteter til vores handlinger takket være implementeringen af sporbarhed.

For at lære mere om det mødte vi Elsa Delouche, som varetager sporbarheds- og genbrugsmissionen i Emmaus Frankrig. Elsa støtter grupper i at oprette donationssporbarhed.

Kan du fortælle os, hvad sporbarhed er, og hvilke typer "produkter" det gælder for?

Definitionerne er varierede, den jeg bruger og som der synes at være overvejende enighed om er følgende: en organisation og værktøjer som gør

det muligt at indhente oplysninger om aktiviteten, en effektiv proces (*simpel, tilgængelig og stabil*).

For visse sektorer forventes oplysningerne af øko-organisationer* og giver adgang til forskellige muligheder (*finansiell støtte, gratis nyttiggørelse af affald, adgang til deponeringer*).

I Frankrig, og snart i alle europæiske lande drejer det sig om møbler og indretningselementer, legetøjsspil, gør-det-selv- og haveartikler, husholdningsapparater, sports- og fritidsartikler, tekstiler og sengetøj.

* Sådan kaldes organisationer finansieret af producenter i Frankrig – inden for rammerne af ”forureneren betaler”-princippet – og som er ansvarlige for at håndtere det udtjente af det produkt, de bringer på markedet.

Hvordan hjælper sporbarhed Emmaus-grupperne?

Jeg ser sporbarhed som en mulighed for grupper og bevægelsen:

- Det opfordrer til at forbedre arbejdsforholdene ved at sætte spørgsmålstejn ved de anvendte værktøjer, sikkerhedsforhold og arbejdspladsers indretning.

- Det giver folk mulighed for at diversificere deres opgaver (*eksempel: brug af vejeudstyr*).
- Det fremmer udviklingen af folks færdigheder (*eksempel: beherskelse af informationsteknologi*).
- Det bidrager til styringen af aktiviteten og beslutningstagningen ved at levere objektive og pålidelige data.
- Det giver dig mulighed for at promovere din aktivitet på stedet over for eksterne interessenter og partnere for at sikre, at de visualiserer og bliver opmærksomme på mængden af donationer, der modtages og behandles.
- Det bekræfter den plads, som Emmaus indtager i genbrugsaktiviteten gennem pålidelige kvantitative data, for at understøtte fortalervirksomheden udført af Emmaus Frankrig og Emmaus Europa.

Hvordan og hvorfor blev sporbarhed implementeret i vores grupper?

Hvordan praktiserer grupperne det, og hvilken byrde udgør det for dem?

Emmaus Frankrig forsvarer gruppernes frihed til at implementere sporbarhed eller ej, Emmaus Frankrigs mission er at øge bevidstheden blandt grupperne, så de træffer et informeret valg (*som de måske kunne drage fordel af*).

Derudover opfordrer Emmaus Frankrig hver gruppe til at definere sin metode, og går ikke ind for en enkelt metode. Som et resultat observerer vi meget forskellige praksisser i dag:

- Om valget af de fulgte sektorer: følg alle sektorerne eller vælg nogle få (*ofte baseret på indsats-gevinst-forholdet*).
- Om metoden: veje? tælle? Ved at kombinere de to i henhold til sektorerne?
- På værktøjerne: papir, elektronik eller en kombination?

Sporbarhed skaber ikke nødvendigvis yderligere arbejdsbyrde, det hele afhænger af metoden og værktøjerne valgt af gruppen. Ligeledes er det

ikke et spørgsmål om at lave nye opgaver, om at udvikle vores traditionelle genbrugsaktiviteter.

Målet er at finde en organisation til at indsamle data om de vigtigste stadier af vores aktivitet, for at indsamle dem under aktiviteten og derefter finde de værktøjer, der gør det lettere at bruge oplysningerne.

Hvad er Spaniens syn på sagen?

Udsagn fra Eduardo Sanchez, direktør for Emmaus Gipuzkoa i Emaús Fundación Social-gruppen.

I vores gruppe har vi altid anset det for meget vigtigt at kunne levere pålidelige data om, hvad vi gør med det affald, vi behandler. Vi anser dette for at være en forpligtelse, vi har over for det offentlige og de offentlige og private enheder, som har tillid til os med indsamling og håndtering af affald.

Der er flere og flere forpligtelser til at sikre sporbarheden af det affald, vi håndterer. De offentlige myndigheders udbud for indsamling af tekstiler forpligter os til at gøre det, og den nuværende lovgivning fremmer affaldsforvalternes forpligtelser.

Vi har i fire år behandlet miljødokumenter elektronisk med offentlige forvaltninger. I dag skal der underskrives en behandlingskontrakt med den enhed, der producerer affaldet, for at kunne afhente det med vores lastbiler, og vi skal have et identifikationsdokument i indsamlingskøretøjet.

Derudover skal vi i tilfælde af farligt affald behandle en transportanmeldelse for hver type affald, der skal transporteres (*hver kode kræver sin transportanmeldelse*). Denne meddelelse giver os mulighed for at etablere de dokumenter, der skal medtages af lastbilen, der transporterer det farlige affald.

Kravene i europæiske regler betyder, at dette spørgsmål vil være væsentligt for at imødekomme behovene i offentlige forvaltninger og kollektive systemer samt offentlighedens efterspørgsel efter information.

Libanon, Israel og Palæstina: dødsfald og forbrydelser hober sig op i ruinerne af international lov

- af Emmaus International¹
- oversat af Gitte Vejlgård fra

Liban, Israël et Palestine : les morts et les crimes s'accumulent

- fodnoter af Jørgen Olsen.

Den 7. oktober 2023, efter et angreb begået af kommandosoldater fra Hamas' væbnede fløj på dets territorium, erklærede Israel krig mod organisationen, der har base i Gaza. Et år senere **har krigszonen udvidet sig** fra Gazastriben til Libanon. En kortlægning af de aktører, der er involveret i denne bølge af konfrontationer, Israel, Hamas, libanesiske Hizbollah, hutier fra Yemen samt Iran, vækker frygt for en **voldsom opflamning af konflikten i regionen som en konsekvens af en kolonial eskalering af vold**.

Vi kan ikke opnå en forståelse af dette voldsudbrud uden at betragte det ud fra en mere end 70 år gammel konflikt, som er præget af gentagne krænkelse af international lovgivning, udvisning og fordrivelse af civilbefolkninger inden for rammerne af israelsk kolonisering og en endeløs gentagelse

af krige og udbrud af vold mellem alle interessenter. Under denne konflikt blev der begået grusomheder fra alle sider.

Den nuværende situation er dog af hidtil uset dramatisk intensitet. Ifølge UNICEF's tal resulterede angrebet den 7. oktober i 5.400 sårede, 1.200 døde, heraf 37 børn, og 101 mennesker holdes stadig som gidsler, herunder 2 børn. Bombningerne og krigen i Gaza har forårsaget næsten 100.000 sårede og mere end 42.000 dræbte, heraf mere end 14.000 børn. I Libanon, og igen ifølge UNICEF, er 5.000 mennesker, herunder næsten 700 børn, blevet dræbt, og omkring 1,2 millioner mennesker, inklusive 400.000 børn, er fordrevet. Overalt er den humanitære situation nu katastrofal.

Mens der igen og igen finder krigsforbrydelser sted i hele regionen, nøjes det internationale samfund, og især indflydelsesrige stater, med gentagne fordømmelser og nægter at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sætte en stopper for dem.

¹ Nærmere bestemt Emmaus Internationals forretningsudvalg, som holdt møde den 15. og 16. oktober 2024.

Som en påmindelse anerkendte Den Internationale Domstol den 26. januar 2024 tilstedeværelsen af en ”reel og overhængende risiko for, at der vil blive forvoldt uoprettelig skade” på indbyggerne i Gaza. Et par måneder senere anklagede en FN-undersøgelseskommission også de israelske myndigheder for ”**krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden**” begået under militære operationer og angreb udført i Gaza siden 7. oktober 2023.

Disse beskyldninger har dog ikke den forventede effekt. Antallet af ofre på Vestbredden såvel som i Gaza stiger støt, og nu er det libaneserne, der hvert minut frygter for deres liv, hvilket Emmaus-gruppen, der er til stede i dette land, vidner om.

AEP, (Association d’Entraide Professionnelle²) oprettet i Libanon i 1984 og medlem af Emmaüs International siden 1995, har midlertidigt måtte stoppe alle de mikrokreditaktiviteter, som den tilbød et par hundrede familier.

Foreningens medlemmer forbliver forskanset hjemme. Modtagerne af hjælpen, hvis levevilkår allerede er skrøbelige, oplever en øget usikkerhed, og en af dem, Nazir Youssef Noun, har allerede mistet livet på Bekaa-sletten.

”Vi er stærkt imod enhver form for aggression, uanset i hvilken form, som dræber uskyldige mennesker, ødelægger hjem og tvinger familier til at flygte,” fordømmer Camille Chedid, præsident for AEP samt for Emmaus Asien.

”Vi kan ikke længere acceptere denne meningsløse vold. Det er på tide at gøre en ende på denne spiral af ødelæggelse og smerte. Vi opfordrer til fred, beskyttelse af menneskeliv og respekt for den enkelte persons værdighed. Må vores stemmer forene sig for at bygge en fremtid, hvor ingen er tvunget til at leve med frygten og ængstelsen for at miste alt, hvad de har kært.”

Imidlertid breder kampene sig stadig, antallet af krigsforbrydelser, især begået af staten Israel, er stigende, og den humanitære bistand besværliggøres på daglig basis.

Fraværet af et massivt opgør og drastiske foranstaltninger må give anledning til at stille spørgsmålstejn ved de internationale myndigheders evne til at håndhæve de grundlæggende universelle rettigheder.

Hvis lederne af de vestlige lande ikke påtager sig deres ansvar for at etablere en exit-strategi for konflikten, er det op til civilsamfundet at hæve deres stemmer for at kræve modige handlinger!

Historien har vist os, at passivitet i situationer, hvor man er stillet over for krig, altid ender i en uværdig laden stå til.

Som en bevægelse, der arbejder for adgang til grundlæggende rettigheder og menneskers ret til selvbestemmelse, **opfordrer Emmaus International til stærke diplomatiske beslutninger** for at give mænd og kvinder, der er blevet frataget rettigheder, en levedygtig nutid og en fredelig fremtid.

² ASSOCIATION D’ENTRAIDE PROFESSIONNELLE (A.E.P.) - Emmaüs International på dansk ca. ”Foreningen for Gensidig Faglig Støtte” – hvis man klikker ind på linket, kan

man også finde teksten på engelsk og spansk – som det generelt er muligt på Emmaus Internationals hjemmeside – og på Emmaus Europas.

Hvert kvartal besvarer magasinet "Autre Terre Magazine" et spørgsmål gennem forskellige rubrikker, der hjælper os med at forstå problemområder forskellige steder i verden. Har I nogle kommentarer, så skriv til os på info@autreterre.org. Rigtig god læselyst! Billedet er fra Burkina Faso.

(foto: Autre Terre)

Er deltagelsesgarantiordning et redskab til gode fødevarer-systemer?

- oversat af Tina Jonstrup Larsen fra
#23 Le SPG, un outil pour des systèmes
alimentaires vertueux ? | Autre Terre

På hylderne i vores butikker og supermarkeder finder vi flere og flere mærker, der angiver produkter, der overholder sundere, lokale, etiske eller bæredygtige specifikationer. Mens sporbarheden fra kontrollerne i den konventionelle certificeringsproces giver os mulighed for at foretage mere ansvarlige indkøb, er dette system styret af profitlogik og viser sig ofte at være for dyrt og komplekst for små producenter.

Deltagelsesgarantiordninger (SPG'er¹) fremstår således som et mere tilgængeligt alternativ, der placerer producenter og forbrugere sammen midt i certificeringsprocessen.

Er du nysgerrig efter at finde ud af, hvordan disse lokale initiativer omdefinierer landbrugscertificering og styrker forbindelserne mellem landmænd og forbrugere? Så dyk ned i vores seneste magasin (*jf. ovenstående link*) og find ud af, hvordan SPG forandrer vores fødevarer-systemer på en bæredygtig måde!

¹ SPG: En forkortelse for Systèmes Participatifs de Garantie, der på dansk kan oversættes med ordet deltagelsesgarantiordning.

Pokrovsk – Ukraine

De generelle nyheder fra Pokrovsk og andre ukrainske lokaliteter overlader vi til dagspressen og til de elektroniske medier – her er dog et foto, taget af Emaus Oselyas leder, Natalia Sanotska. Der bringes forskellige andre indtryk fra Ukraine på de fem næste sider.

(foto: Natalia Sanotska)

(foto: Emmaus Oselya)

Emmaus Oselya, Lviv, om socialt ansvar og socialt iværksætteri

- fundet på Facebook i august 2024 og med Facebooks egen oversættelse fra ukrainsk.

I Ukraine forveksles virksomheders sociale ansvar ofte med socialt iværksætteri, og det giver plads til alle former for misforståelser og misbrug.

Virksomheders sociale ansvar maksimerer overskud til gavn for lokalsamfundet, og donerer en lille del af indtjeningen på visse aktiviteter for at forbedre velfærden for de enkelte borgere. For eksempel kan en velgørenhedsfond oprettet af en virksomhed donere penge til et hospital eller en skole,

give stipendier til underprivilegerede børn eller sponsorere julemad til hjemløse.

Formålet med sådanne aktiviteter er mest at opbygge et virksomhedsimage og det er der intet galt med, men det har intet med socialt iværksætteri at gøre.

Socialt iværksætteri er i stedet direkte rettet mod at ændre fattige menneskers økonomiske og sociale forhold eller skabe andre sociale forbedringer i verden. Fattige mennesker bliver aktive deltagere i iværksætteri, får nye faglige færdigheder til at arbejde i kommercielle virksomheder eller åbne deres egen virksomhed i fremtiden.

Fattige mennesker bliver uafhængige af sociale eller velgørende ydelser, mens de tjener deres levebrød, føler sig styrket til at stå på egne ben og se selvsikkert ind i fremtiden.

En virksomhed kan bruge 95 % af sine ressourcer på profit og 5 % på socialt ansvar for at gøre verden til et bedre sted, mens en social virksomhed bruger 100 % af sine ressourcer på at gøre verden bedre.

Emmaus Oselya er en af de første NGO'er i Ukraine, der arbejder som et socialt foretagende, hvor hjemløse tjener deres næring og hjælper fattige mennesker.

På billedet ses medlem af Emmaus Oselya, Volodya og hunden Mukhtar i en pause i sorteringen.

(foto: Emmaus Oselya)

Vi fik besøg af de medicinstuderende på tredje semester på universitetet i Dnepr. Disse unge mennesker er frivillige i deres by og vil gerne gøre det bedre, så vi glæder os til at dele deres oplevelser.

Værksted for gode gerninger
(foto: Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine)

Værksted for Gode Gerninger

- af Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine
- oversat af Facebook

I dag åbnede vores Værksted for Gode Gerninger i et fornyet rum med en hel masse nye og interessante ideer!

Endnu et sted hvor folk kan gøre gode gerninger, vise solidaritet med de fattigste, dele deres ting, som de ikke længere har brug for og købe det, som andre har doneret.

I workshoppen er der kunstworkshops, litterære møder, pædagogiske spil for børn og møder med psykolog.

Her får gamle møbler nyt liv, magiske forvandlinger sker med tøj og ting afslører deres skjulte essens.

På billedet er holdet i Værksted for Gode Gerninger klar til at møde dig og invitere dig ind i den fantastiske verden af at være sammen.

Tante Anya i sin have
(foto: Natalia Sanotska)

Tante Anya

- af Natalia Sanotska, leder af Emaus Oselya, Lviv, Ukraine
- oversat af Facebook.

Livet har velsignet mig med stærke og værdige kvinder, der er blevet et eksempel og udtømmelig kilde til energi, optimisme, inspiration. En dag vil jeg skrive en bog om min familie, fordi det er gennem sådanne karakterer og sådanne biografier, at man kan studere Ukraines historie.

Tante Anya blev født midt i 2. verdenskrig. Hendes familie blev dræbt, da hun var tre år gammel. Soldaterne gik lige ind i huset og skød alle: mor, mormor, storebrødre og hendes yngste bror og søster. Hun gemte sig under komfuret siddende ved ligene hele natten, indtil der kom naboer forbi.

Barndommen var sulten, men minderne forblev muntre – med bl. a. varme aftener i fyrreskoven.

I ungdomsårene led hun i tavshed i skolen, fordi ingen skulle gå i forbøn for den forældreløse. Så et mislykket ægteskab, alvorlige helbredsproblemer, angst for en søn der var

brandmand og var med til at bekæmpe ulykken på atomkraftværket i Tjernobyl. Hun lever og takker for alt hver dag.

I den hårdeste del af mit liv blev min tante min anden mor (*min mor døde, da jeg var 25*) og bedstemor til mine sønner. Da børnebørnene voksede op, flyttede hun fra en komfortabel lejlighed i centrum af Lviv til sine forældres hus midt i en fyrreskov i Sokal-regionen, opdrætter høns og har alvorlige improviserede samtaler med dem. Hun er bekymret for vores krigere og beder for dem.

Tante Anya er nu 83 år og holder sig godt. Altid imødekommende og smilende.

Jeg siger: "Det er hårdt for dig her alene i skoven uden vand og gas og med brændeovn".

Han svarer med et smil: "Nej, jeg er ikke alene. Gud er med mig."

På vej hjem snurrer en tanke i mit hoved: "Hun overlevede og jeg overlever, hun holdt ud og jeg klarer mig."

Fordi Gud er med os og i vores familie er det ikke acceptabelt at give op.

(foto: Emmaus Oselya)

Спільнота "Емаус - Оселя

- af Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine
- oversat af Facebook
- se side 14!
- *Спільнота (Spiljnota) betyder samfund*

У нашій Майстерні добрих справ розпочав роботу безкоштовний шаховий гурток для дітей. Це навчить їх мислити, відволіче від військових новин і витягне з соціальних мереж. Наші дітки будуть спокійними і розумними. Для нас це важливо!

I vores værksted for gode gerninger startede arbejdet med en gratis skakklub for børn. Det vil lære dem at tænke, distrahere fra militære nyheder og give dem sociale netværk. Vores børn vil være rolige og kloge. Dette er vigtigt for os!

(foto: Autre Terre)

Hvad nu hvis vi kunne få ørkenen til at trække sig tilbage?

- oversat af Kristian Katholm Olsen fra

Et si nous faisons reculer le désert ? | Autre Terre

Siden statskuppet i 2012 har Mali været i en meget usikker situation og står i dag også over for mange miljømæssige udfordringer. Vinderosionen (og dens resulterende ødelæggelse af maliske relieffer og sten) samt de stadig mere langvarige perioder med tørke fører til markant tab af dyrkningsjord for den maliske befolkning.

Ifølge rapporten fra FN's konvention for bekæmpelse af ørkendannelse (UNCCD) er det i dag **ca. 65 % af Malis territorium, der er ørken** eller har varierende grader af ørkendannelse.

Når ørkenen breder sig, nedbrydes jorden, hvorved dens frugtbarhed mindskes. Landmænd og -kvinder er som følge heraf begrænset til kun at kunne dyrke visse frø. Det har konsekvensen af en stigende monokultur, som skaber en risiko for fødevareusikkerhed for en hel befolkning.

Når man står over for en sådan nødsituation, trænger ét spørgsmål sig på: Er det muligt at få ørkenen til at trække sig tilbage?

Lige som vores maliske NGO-partnerorganisation Azhar er vi overbeviste om, at svaret hertil er "ja", men vi er nødt til at handle hurtigt.

Den måde, Axhar vil bekæmpe ørkendannelsen på, er at plante 3.000 træer (baobab-, mango- og cashewtræer) i Naréna-regionen og uddanne 40 personer fra planteskoler til fremover at være i stand til at følge, hvordan planterne vokser.

Disse folk fra planteskolerne giver gartnerens familier og gartnerne selv mulighed for at genvinde deres dyrkningsjord, imens de kæmper imod ørkendannelsen.

Cykler til Senegals historie – kort fortalt

- af Lone Frederiksen.

Foreningen Cykler til Senegal (*herefter CtS*) blev oprettet i 1996. Anledningen var en henvendelse til Elise Guldagger fra Demba Mansaré, leder af bondeorganisationen COLUFIFA, som har hovedsæde i landsbyen Faoune i Casamance, i det sydlige Senegal. Han spurgte, om Elise kunne skaffe venner og cykler i Danmark. Han ramte hende i hjertekulen, hun sagde ja, og i løbet af kort tid var der samlet mange cykler ind, en container var bevilget og blev sendt af sted. Sideløbende hermed kontaktede Elise venner og bekendte, og snart drog en lille gruppe af sted til Senegal. Der blev lavet en film om cyklernes ankomst og anvendelse, blandt andet med Fatoumata Fofana, den første kvinde i landsbyen, der fik en cykel.

Fatoumata Fofana med sin cykel
(foto: CtS)

COLUFIFA var en stor organisation med over 2000 medlemmer, organiseret i landsbygrupper i Casamance og det sydlige Gambia. Da de startede i 1976, kun 16 år efter selvstændigheden, var hovedfokus på at aktivere bønderne og udbrede dyrkning af sesam, en traditionel afgrøde, som i kolonitiden var blevet erstattet af jordnødder. CtS's første Danida-finansierede projekt arbejdede da også med at støtte kvinderne i at fremstille sesamprodukter – kager, sesampasta mm.

I de følgende år voksede CtS i antal medlemmer og i aktiviteter. Vi begyndte at organisere venskabsrejser, hvor vi boede i COLUFIFA's

landsbyer, kørte på gamle danske cykler og oplevede bøndernes dagligdag. Mange rejsedeltagere blev efterfølgende aktive medlemmer af foreningen.

Da Demba Mansaré og Djibril Baldé, som nu er leder af COLUFIFA, i 1999 var på besøg i Danmark, besøgte vi Fjerkrænetværket, et Danida-støttet netværk, der støttede udviklingsprojekter omkring landsbyfjerkræ. Det blev indledningen til et mangeårigt samarbejde samt en række workshops i Vestafrika.

De første pilotprojekter i 2001 blev finansieret af Minipuljen under Projektrådgivningen (*nu CISU*) og IFAD (*FN's landbrugsfond*). Efterfølgende fik vi bevilget et større projekt under Danidas enkeltbevilling. Projekterne havde fokus på kvinder, organiseret i små grupper, som optog lån med solidarisk hæftelse til at starte små fjerkræhold. Lånene blev optaget i lokale sparekasser, men skabte en del problemer for kvinderne. Det var besværligt at komme dertil fra de isolerede landsbyer, og renterne var høje. I stedet støttede vi, med inspiration fra CARE Danmarks projekt i Mali, etablering af selvkørende låne-/sparegrupper i landsbyerne. Projekterne fik stor betydning for kvinderne. De fik en lille økonomi selv, i grupperne støttede de hinanden, og vi så, hvordan de stadig oftere tog ordet ved møder.

En vigtig komponent i projekterne var organisationsudvikling, hvor der både var fokus på at udvikle COLUFIFA's interne organisering og på at styrke deres økonomi. En lokal konsulent stod for kortlægning af og anbefalinger til medlemsdemokratiet lokalt. Økonomien skulle udbygges via en 'Revolving fund' til opkøb af sesam mhp. videresalg til nationale og internationale opkøbere. Det lykkedes desværre langt fra, og problemerne førte til en ledelseskrisen i COLUFIFA. Der var behov for en tænkepause, og det næste projekt omhandlede udelukkende vores partnerskab og organisationsudvikling.

De forskellige etniske grupper har forskellige traditioner og foretrukne indtægtskilder, så mens husdyrproduktion som regel slog godt an blandt fulbé-folket, var der en del mandingue-kvinder, der hellere ville dyrke grøntsager.

Så det næste projekt arbejdede med etablering af landsbyhaver for kvindegrupper samt risdyrkning. Projekterne udvikledes med øget fokus på organisationsudvikling, herunder styrkelse af samarbejdet med myndigheder og andre lokale aktører. I det sidste projekt, der sluttede i 2020, afprøvede COLUFIFA forskellige afgrødesorter for at finde dem, der var bedst egnede under de ændrede klimaforhold. Der indgik desuden et samarbejde med lokale sundhedsmyndigheder om at forebygge underernæring hos småbørn.

Aissatou Drame var med i det første fjerkræprojekt i 2001
(foto: J.C. Riise. Fjerkrænetværket)

For at støtte COLUFIFA's arbejde med malaria-bekæmpelse organiserede vi flere år i træk Mad Mod Malaria. Vi lånte færgen GrønSund, der lå i København, storkollektivet Svanholm leverede råvarerne, og NOMA lavede maden. Professor Lars Hviid, der er ekspert på området, fortalte om malaria, og Basiro Suso spillede kora. Alt sammen uden betaling. Det blev et hit, og gæsternes betaling gik ubeskåret til køb af myggenet og til at betale en gruppe unge, der i landsbyerne opførte et stykke om vigtigheden af at sove under myggenet.

Container-forsendelserne fortsatte indtil 2021. De første mange år opbevarede vi de indsamlede cykler, symaskiner, skolemøbler og meget andet nyttigt genbrug i lader, som vi lånte i Hornsherred, hvor CtS havde hjemsted. Men da kommunen overtog laden – og vi var blevet ældre – indstillede vi indsamlingen. I stedet samarbejdede vi med Nødhjælpsdepotet i

Næstved, hvor vi pakkede containerne med ting fra deres lager. Det blev til mange møbler, men ikke ret mange cykler, som var det mest efterspurgt i landsbyerne. Modtagelsen i Gambia blev dyrere og meget besværlig, så vi blev enige med COLUFIFA om, at det ikke var pengene værd.

Der har været mange andre aktiviteter i årenes løb: Brilleprojekter, jf PK159-4-5.pdf, Massagerejser, Skoleprojekt, CO2-cykelløb i Senegal Vi har fået bevillinger fra rejse- og oplysningsbevillingerne, så medlemmer fra COLUFIFA har været på højskoler og på foredragsturnéer her, en vigtig del af erfaringsudvekslingen og venskaberne.

I Danmark var vi ikke mange, der arbejdede med udviklingsarbejde i det fransktalende Vestafrika, så på et seminar i Projektrådgivningen, tog vi sammen med Global Ungdoms Solidaritet initiativ til at starte Venskabsforeningen Danmark-Vestafrika. Vi blev en gruppe organisationer med partnere i Vestafrika, heriblandt GtU og deres partnere fra Niger. En workshop med deltagelse af repræsentanter fra vores lokale partnere blev afholdt på Brenderup Højskole, og efterfølgende arrangerede vores partnere, med dansk finansiering, en workshop i Burkina Faso. Venskabsforeningen Danmark-Vestafrika tog i 2002 de første spæde skridt til musikfestivalen Couleur Café, der nu er blevet en årlig tradition i København. Det er blandt andet der, vi har solgt vores afrikanske varer.

Vi har måttet konstatere, at nogle aktiviteter har haft deres berettigelse i en periode, men tiderne ændrer sig, og trods flere unge medlemmer i bestyrelsen har der ikke været kræfter til at fortsætte arbejdet. På generalforsamlingen i foråret 2024 traf vi derfor den tunge beslutning at nedlægge foreningen. Vi har nu solgt de sidste varer til GtU og overfører vores penge til COLUFIFA. Vi håber, at CtS har styrket vores partnere, bidraget til nye færdigheder og til venskaber, som i en del tilfælde stadig består. Besøgene i landsbyerne har for mange af os sat sig i vores bevidsthed, en viden om at verden er mangfoldig, og vi alle kan lære af hinanden. Selv tager jeg på besøg med mine to store børnebørn her til januar i håbet om at kunne videregive bare lidt af alt det, jeg har fået med mig.

